

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

85. **NAPUTAK** tijelima općinske i županijske uprave za vođenje postupka utvrđivanja minimalnih uvjeta ugostiteljskih objekata.....187

MINISTARSTVO ZNANOSTI,
PROSVJETE, KULTURE I ŠPORTA

86. **ODLUKA** o popisu odobrenih obvezatnih udžbenika i priručnika za osnovnu školu u školskoj godini 2002./2003.....205
87. **ODLUKA** o popisu odobrenih obvezatnih gimnazijskih udžbenika i priručnika za školsku godinu 2002./2003.....218
88. **ODLUKA** o popisu odobrenih obvezatnih udžbenika i priručnika za srednje strukovne škole u školskoj godini 2002./2003.....228
89. **PRAVILNIK** o kalendaru rada osnovnih škola za školsku godinu 2002./2003.....242
90. **PRAVILNIK** o početku i završetku nastave i trajanja odmora učenika srednjih škola u školskoj godini 2002./2003.....243

SKUPŠTINA HERCEGBOSANSKE
ŽUPANIJE

ZAKON

o zapaljivim tekućinama i plinovima

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se uvjeti za izgradnju građevina i postrojenja za držanje, skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova, uvjeti držanja, skladištenja i promet zapaljivim tekućinama i plinovima, uvjeti za obavljanje poslova skladištenja zapaljivih tekućina i plinova, načela za provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija pri gradnji i uporabi građevina i postrojenja i držanju, skladištenju i prometu zapaljivim tekućinama i plinovima, te provedba nadzora nad tim mjerama.

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u oružanim snagama vojske Federacije BiH, osim ako propisima nije drugačije određeno.

Članak 3.

Izrazi koji se rabe u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- zapaljive tekućine su tvari koje imaju penetraciju veću od 300 jedinica penetracije (1/10mm) određenu prema normi za ispitivanje bitumena i čiji je tlak pare na 323,15 K (50 °C) manji od 300 kPa (3 bara), a dijele se prema temperaturi plamišta na upaljive (lako zapaljive) tekućine čija je temperatura plamišta jednaka ili manja 311,15 K (38 °C) sukladno pozitivnim normama. Upaljive (lako zapaljive) tekućine dodatno se dijele i prema temperaturi vrelišta sukladno pozitivnim normama,
- zapaljivi plinovi su stlačeni, tekući ili pod tlakom otopljeni plinovi koji imaju kritičnu temperaturu nižu od 323,15 K (50 °C) ili na 323,15 K (50 °C) tlak pare više od 300 kPa (3 bara) i koji se u smjesi sa zrakom mogu upaliti i eksplodirati,
- promet zapaljivih tekućina i plinova je njihovo pretakanje, utovar ili istovar u prometna sredstva ili iz njih, rukovanje prilikom dopreme, otpreme i smještaja u skladište i druge prostore, dopremu i otpremu naftovodima, plinovodima i produktovodima, prodaju, uporabu i druge radnje sa zapaljivim tekućinama i plinovima,
- skladište zapaljivih tekućina ili plinova je građevina ili dio građevine ili prostor u kojima se obavlja skladištenje zapaljivih tekućina ili plinova,
- skladištenje je trajno ili povremeno, na propisan način, smještanje zapaljivih tekućina ili plinova u posude ili spremnike čiji je ukupni obujam veći od 2.000 l gorive tekućine, odnosno 20 l upaljivih (lako zapaljivih) tekućina ili više od 30 kg zapaljivih plinova, ako posebnim propisima nije određeno drugačije,
- držanje zapaljivih tekućina ili plinova je čuvanje ili odlaganje zapaljivih tekućina ili plinova u građevinama, građevinskim dijelovima ili izvan njih, u posudama čiji ukupni obujam ne prelazi 2.000 l gorivih tekućina, odnosno 20 l upaljivih (lako zapaljivih) tekućina i ne prelazi 30 kg zapaljivih plinova na način predviđen ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, suk-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

ladano pozitivnim normama i uputama proizvođača,

- građevine su građevinski objekti na određenoj lokaciji koji se sastoje od građevinskog dijela i ugrađene opreme što zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu kao što su naftovodi, plinovodi, produktovodi, spremnici, skladišta, pretakališta i druge građevine ili njihovi dijelovi, a namijenjeni su za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina ili plinova,
- spremnici su stabilni, polustabilni ili prijenosni zatvoreni sudovi koji se postavljaju na posebno uređenu podlogu, a u kojima se nalazi zapaljive tekućine ili plinovi obujma većeg od 250 l za zapaljive tekućine, odnosno više od 50 kg za zapaljive plinove, izrađeni prema propisima i važećim normama,
- posude su zatvoreni sudovi koji sadrže zapaljive tekućine ili plinove obujma do 250 l za zapaljive tekućine, odnosno do 50 kg za zapaljive plinove izrađene prema propisima i važećim normama,
- bočice su zatvoreni sudovi koji sadrže zapaljive tekućine ili plinove obujma manjeg ili jednakog 0,2 l (lakovi; alkoholi, plin za upaljače, sprejevi punjeni butanom ili propanom i sl.),
- prodavnice zapaljivih tekućina ili plinova su građevine, dijelovi građevine ili drugi prostori izgrađeni, odnosno prilagođeni prodaji zapaljivih tekućina ili plinova u posudama i bočicama sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju zakona i važećim normama,
- postrojenje za zapaljive tekućine ili plinove je sustav koji se sastoji od spremnika ili posude te instalacija i uređaja za proizvodnju, preradu, prijenos, pretakanje ili uporabu zapaljivih tekućina ili plinova, sustav a upravljanje i nadziranje sigurnosnog odvijanja tehnološkog procesa, stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara i drugih instalacija i uređaja što zajedno čine tehnološku cjelinu,
- zone opasnosti su ugroženi prostori u građevini ili oko nje, dio građevine ili prostor gdje se nalaze zapaljive tekućine ili plinovi, u kojem je prisutna ili se može očekivati

prisutnost zapaljive smjese para ili plinova sa zrakom koja nakon paljenja izgara po čitavoj nepotrošenoj smjesi, određene i razvrstane sukladno propisima i važećim normama;

- sigurnosna udaljenost je razdaljina u građevini ili oko nje ili dijela građevine preko koje se u slučaju požara ili eksplozije u ovisnosti o vrsti, količini i načinu uporabe zapaljivih tekućina ili plinova, tipa građevine i izvedenim mjerama zaštite, ne očekuje ugrožavanje susjednih dijelova građevine i drugih susjednih građevina i okoliša, a koja se određuje, na temelju propisa i važećih normi, odnosno pravila tehničke prakse, ako ne postoje propisi ili važeće norme sukladno propisima o normizaciji,
- zapaljive tekućine općepoznatih značajki su goriva za prometna sredstva koja se prodaju na benzinskim postajama, ulje za loženje i tekućine za prehranu,
- zapaljivi plinovi općepoznatih značajki su zemni plin, propan-butan plin i gradski plin,
- oksidirajuće tvari su tvari koje se u dodiru s drugim tvarima razlažu i pritom mogu procesom oksidacije uzrokovati gorenje,
- reaktivne tvari su tvari koje u dodiru s drugim tvarima mogu spontano kemijski reagirati pri čemu može doći do razaranja drugih tvari, povećanja temperature sl.,
- samozapaljive tvari su tvari koje se u dodiru sa zrakom ili vodom mogu spontano upaliti bez dovođenja izvora topline (otvorena vatra, iskra ili visoka temperatura),
- dobavljač plina je pravna osoba koja opskrbljuje plinom potrošače putem plinovoda ili na drugi način dostavlja plin u spremnik potrošača (npr. putem vagona, auto-cisterni i sl.).

Članak 4.

Skladištenje, držanje i promet zapaljivih tekućina i plinova mora se obavljati sukladno ovom Zakonu, propisima donijetim na temelju zakona, tehničkim normativima i normama, a uporaba i prema uputama proizvođača.

Prijevoz zapaljivih tekućina i plinova obavlja se sukladno propisima o prijevozu opasnih tvari.

II. ZAPALJIVE TEKUĆINE

Članak 5.

Prije stavljanja zapaljivih tekućina u promet, proizvođač, odnosno uvoznik obvezan je utvrditi grupu zapaljivih tekućina prema temperaturi plamništa, kategoriju i stupanj opasnosti od požara prema važećim normama te izraditi upute za sigurno skladištenje, držanje i prometovanje.

Na posudama koje sadrže zapaljive tekućine kad se stavljaju u prodaju, moraju biti ispisani podaci o vrsti i količini zapaljive tekućine na hrvatskom ili bošnjačkom jeziku, te podaci iz stavka 1. ovoga članka na kvalitetno otiskanoj i zalijepljenoj naljepnici ili otiskani na samoj posudi.

Odredba stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na posude koje sadrže zapaljive tekućine namjenjene prehrani.

Posude koje sadrže zapaljive tekućine moraju biti izrađene od odgovarajućeg materijala i na način predviđen propisima i važećim normama.

Bočice koje sadrže upaljive (lako zapaljive) tekućine moraju biti izrađene od materijala otpornog na tekućine koji sadrže i koje su označene jasnim znakovima opasnosti od požara i tekstom upozorenja, za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom ili bošnjačkom jeziku.

Kada se isporuka zapaljivih tekućina ne obavlja u posudama ili bočicama, isporučitelj je dužan kupcu dati podatke i upute iz stavka 1. ovoga članka.

III. ZAPALJIVI PLINOVİ

Članak 6.

Prije stavljanja u promet zapaljivih plinova proizvođač, odnosno uvoznik obvezan je utvrditi kategoriju i stupanj opasnosti od požara prema važećim normama, te izraditi upute za sigurno skladištenje, držanje i promet.

Pravne i fizičke osobe, te tijela županijske vlasti, tijela uprave i lokalne samouprave koje obavljaju skladištenje, držanje i promet zapaljivih plinova moraju za sve zapaljive plinove koje skladište, drže ili kojima prometuju, osim za zapaljive plinove općepoznatih značajki, imati podatke o vrsti i stupnju opasnosti od požara, sukladno važećim normama.

Prilikom prodaje zapaljivih plinova, proizvođač, odnosno pravna osoba koja dobavlja plin (u daljnjem tekstu: dobavljač plina) dužan je, uz svaku posudu ili spremnik, dati pismenu uputu za sigurno skladištenje, držanje i uporabu s podacima o vrsti i količini, te o kategoriji i stupnju opasnosti od požara

Pravne i fizičke osobe, te tijela županijske vlasti, tijela županijske uprave i jedinice lokalne samouprave obvezne su zapaljive plinove skladištiti, držati i rabiti sukladno propisima, odnosno uputama proizvođača.

Propise o uvjetima za izgradnju građevina i postrojenja za zapaljive plinove; skladištenje, držanje i promet zapaljivih plinova; te provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija pri gradnji i korištenju građevina i postrojenja, skladištenje, držanje i promet zapaljivih plinova donosi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 7.

Spremnici i posude koje sadrže zapaljive plinove moraju biti označene, obojene i izrađene od materijala na način određen propisima i važećim normama.

Spremnici i posude koje sadrže zapaljive plinove moraju se, prije i tijekom uporabe, kontrolirati na način i u rokovima određenim propisima o ispitivanju i kontroli sudova pod tlakom.

Bočice koje sadrže zapaljive plinove moraju biti izrađene od materijala otpornog na zapaljivi plin što ga sadrže i označene znakovima opasnosti od požara i tekstom upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom ili bošnjačkom jeziku.

Članak 8.

Ispravnost i nepropusnost novoizgrađene ili obnovljene (rekonstruirane) plinske instalacije u građevini ili dijelu građevine mora se, prije puštanja u rad, ispitati sukladno projektu plinske instalacije.

Dobavljač plina dužan je ispitati ispravnost i nepropusnost plinskih instalacija od uličnog priključka, odnosno spremnika plina do trošila, te trošila u građevini ili dijelu građevine namjenjeni za stanovanje, najmanje jednom u godinu prilikom promjene, odnosno umjeravanje plinomjera, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Pravne i fizičke osobe, te tijela županijske vlasti, tijela uprave i jedinice lokalne samouprave koje rabe zapaljive plinove za zagrijavanje radnih prostora ili u tehnološkom procesu, dužne su ispitati ispravnost i nepropusnost svojih plinskih instalacija, od uličnog priključka, odnosno spremnika do trošila, te trošila tijekom uporabe najmanje jednom u 5 godina, ako drugim propisima nije određen kraći rok.

Zu prethodnu najavu dobavljača plina za obavljanje ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, pravne i fizičke osobe, te tijela županijske vlasti, tijela županijske uprave i jedinice lokalne, samouprave dužne su omogućiti nesmetano ispitivanje plinskih instalacija.

Ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije iz stavka 1., 2. i 3., ovoga članka pored dobavljača plina može obavljati i ovlaštena pravna ili fizička osoba, a o ispravnosti i nepropusnosti ispitane plinske instalacije izdaje se uvjerenje.

Ovlaštenje za pravne i fizičke osobe iz stavka 5. ovoga članka za ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije daje dobavljač plina. Propise o uvjetima za dobivanje ovlaštenja iz stavka 6. ovoga članka te postupak ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka propisuje dobavljač plina uz suglasnost Ministra unutarnjih poslova.

Visina troškova ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka propisuje dobavljač plina uz suglasnost Ministra unutarnjih poslova.

Članak 9.

Plinska instalacija u građevini ili dijelu građevine mora biti izvedenu sukladno projektu plinske instalacije izrađenom prema propisima i važećim normama, odnosno pravilima tehničke prakse sukladno propisima o normizaciji, do donošenja propisa i važećih normi.

Kada se ispitivanje plinske instalacije iz članka 8. ovoga Zakona utvrdi da instalacija nije ispravna, da propušta ili da nije izvedena sukladno projektu, odnosno propisima i važećim normama, dobavljač plina dužan je uskratiti isporuku plina potrošaču kod kojeg su utvrđeni nedostaci, do njihovog otklanjanja.

IV. UVJETI GRAĐENJA

Članak 10.

Građevine i postrojenja u kojima se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina ili plinova moraju se graditi na sigurnoj udaljenosti, sukladno posebnim uvjetima građenja.

Posebne uvjete građenja glede zaštite od požara i eksplozija u postupku izdavanja lokacijske dozvole za gradnju ili obnovu (rekonstrukciju) građevine ili postrojenja u kojima se obavlja promet i skladištenje zapaljivih tekućina ili plinova utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Kada lokacijsku dozvolu izdaje Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša posebne uvjete građenja iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Uz zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta građenja iz područja zaštite od požara i eksplozije iz stavka 2 i 3. ovoga članka prilaže se:

- situacijski nacrt terena u odgovarajućem omjeru, a najviše u omjeru 1:500 s ucrtanim planiranim i postojećim građevinama i postrojenjima, prometnica, ogradama i sl., te predviđenim zonama opasnosti u tri dimenzije i sigurnosnim udaljenostima;
- popis, vrsta i količina zapaljivih tekućina, odnosno plinova koji se namjeravaju skladištiti ili sa kojim će se obavljati promet;
- tehnički opis planirane građevine i tehnološkog procesa.

Ako se, prema propisima ili važećim normama, odnosno pravilima tehničke prakse, ne može odrediti sigurnosna udaljenost; uz zahtjev iz stavka 4. ovoga članka, prilaže se elaborat o određivanju sigurnosne udaljenosti koji sadrži potrebne proračune i dokaze.

Kad se prema propisima o građenju ne izdaje građevna dozvola, nadležno Ministarstvo unutarnjih poslova izdat će odobrenje za skladištenje i korištenje postrojenja za zapaljive tekućine i plinove kada utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka i provedene propisima utvrđene mjere zaštite od požara.

Kada za skladištenje zapaljivih tekućina ili plinova u spremnicima ili posudama, odnosno za postavljanje postrojenja za zapaljive tekućine ili plinove, prema posebnim propisima, nije potrebna

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

lokacijska i građevna dozvola, nadležno Ministarstvo unutarnjih poslova utvrdit će, na način propisan ovim člankom, posebne uvjete skladištenja zapaljivih tekućina ili plinova, odnosno postavljanja postrojenja za zapaljive tekućine ili plinove glede zaštite od požara i eksplozija.

U slučaju iz stavka 7. ovoga članka, Ministarstvo unutarnjih poslova izdat će odobrenje za skladištenje ili korištenje postrojenja za zapaljive tekućine ili plinove kada utvrdi da su ispunjeni posebni uvjeti i provedene propisima utvrđene mjere zaštite od požara i eksplozija pri skladištenju zapaljivih tekućina ili plinova, odnosno postavljanju postrojenja za zapaljive tekućine ili plinove.

Članak 11.

Građevna i uporabna dozvola za građevinu ili postrojenje u kojima se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina ili plinova izdaje se sukladno odredbama posebnog zakona i Zakona o zaštiti od požara

V. UVJETI ZA DOBIVANJE ODOBRENJA ZA OBAVLJANJE POSLOVA SKLADIŠTENJA I PROMETA ZAPALJIVIH TEKUĆINA I PLINOVA TE ODRŽAVANJE I NADZIRANJE POSTROJENJA

Članak 12.

Poslove skladištenja i prometa zapaljivih tekućina ili plinova mogu obavljati fizičke osobe koje su osposobljene za obavljanje tih poslova i koje su upoznate s mjerama za sprečavanje nastanka i širenja požara i eksplozije te s postupcima za gašenje požara.

Fizičke osobe koje neposredno obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga članka dužne su u obavljanju tih poslova pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija te uputa za siguran rad.

U građevinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina ili plinova na vidnom mjestu moraju se postaviti oznake u svezi sa zaštitom od požara i eksplozija, upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije.

Članak 13.

Uvjete i način osposobljavanja osoba koje obavljaju poslove skladištenja i prometa zapaljivih

tekućina ili plinova propisuje Ministarstvo unutarnjih poslova

Članak 14.

Održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive tekućine i plinove obavlja se na način i u vremenskim razmacima određenim propisom, odnosno uputom proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Održavanje i nadziranje ispravnosti iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati osposobljene osobe.

VI. OPĆE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA

Članak 15.

Tehnološki procesi u kojima se upotrebljavaju zapaljive tekućine ili plinovi moraju imati uređaje za upravljanje i nadziranje tehnološkog procesa, te sprečavanje nastanka požara ili eksplozije, kao i sustav za dojavu i gašenje požara prema propisima i važećim normama ili inozemnim propisima i normama sukladno propisima o normizaciji.

Članak 16.

U zonama opasnosti zabranjeno je:

1. držanje i uporaba alata, uređaja i opreme koja pri uporabi mogu iskriti,
2. pušenje i korištenje otvorene vatre u bilo kojem obliku,
3. držanje oksidirajućih, reaktivnih ili samozapaljivih tvari,
4. odlaganje zapaljivih i drugih tvari koje nisu namjenjene tehnološkom procesu,
5. pristup vozilima koja pri radu svog pogonskog uređaja mogu iskriti,
6. uporabu uređaja koji nemaju protueksplozijsku zaštitu;
7. nošenje, odjeće i obuće koja se može nabiti statičkim električitetom i uporaba uređaja i opreme koja nisu propisno zaštićena od statičkog električiteta.

Članak 17.

Zabranjeno je skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova u građevinama, dijelovima građevine ili prostora koji nisu namjenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina ili plinova.

Zapaljive tekućine ili plinovi mogu se držati u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji su namjenjeni za skladištenje ili promet zapal-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

jivim tekućinama ili plinova samo pod propisanim uvjetima.

Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

U skladištima i postrojenjima za zapaljive tekućine ili plinove zabranjeno je skladištenje i promet zapaljivih tekućina ili plinova u količinama većim od odobrenih, kao i skladištenje i promet zapaljivih tekućina ili plinova, koji nisu odobreni.

VII. UVJETI ZA PRODAJU ZAPALJIVIH TEKUĆINA I PLINOVA

Članak 18.

Prodaja upaljivih (lako zapaljivih) tekućina ili plinova u posudama dopuštena je samo u prodavnicama zapaljivih tekućina ili plinova.

U prodavnicama mogu se prodavati upaljive (lako zapaljive) tekućine ili plinovi samo u originalnom i neoštećenom pakovanju.

Članak 19.

Prodaja upaljivih (lako zapaljivih) tekućina ili plinova u bočicama može se obavljati izvan prodavnica zapaljivih tekućina ili plinova, ako njihov ukupni obujam ne prelazi 20 l.

Prodaja, držanje i skladištenje upaljivih (lako zapaljivih) tekućina ili zapaljivih plinova u bočicama kada ukupna količina prelazi 20 l mora se obavljati na način predviđen za posude koje sadrže upaljive (lako zapaljive) tekućine, odnosno zapaljive plinove.

Članak 20.

Opskrba motornih vozila, plovila i drugih prometnih sredstava zapaljivim tekućinama ili plinovima (gorivom) mora se obavljati samo u građevinama i otvorenim prostorima koji ispunjavaju propisane uvjete.

Uvjete za izgradnju i provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija za građevine i otvorene prostore za opskrbu motornih vozila gorivom propisuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 21.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju kojega obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega, sukla-

dno Zakonu o zaštiti od požara provode inspektori zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova.

Ovlaštenja Ministarstva unutarnjih poslova iz Zakona o zaštiti od požara sukladno se primjenjuju i prilikom obavljanja upravnog i inspeksijskog nadzora nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

VIII. KAZNE ODREDBE

Članak 22.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 do 10.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili obrtnik:

1. ako u prodaju stavi posudu sa zapaljivim tekućinama bez podataka na hrvatskom ili bošnjačkom jeziku ili ne da propisane podatke i upute ili ako su ti podaci netočni (članak 5. stavak 2. i 6.),
2. ako u prodaju stavi posude sa zapaljivim tekućinama koje nisu izrađene od odgovarajućeg materijala i na način određen propisima i važećim normama (članak 5. stavak 4.),
3. ako u prodaju stavi bočice koje sadrže upaljive (lako zapaljive) tekućine od neodgovarajućeg materijala ili bez znakova opasnosti ili teksta upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom ili bošnjačkom jeziku (članak 5. stavak 5.),
4. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih tekućina ne posjeduje propisane podatke ili ako zapaljive tekućine ne skladišti ili ne drži ili upotrebljuje sukladno propisima, odnosno uputom proizvođača ili ako oštetiti podatke na postrojenjima, posudama i bočicama, tako da one nisu više čitljive prije potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog čišćenja od zapaljivih tekućina (članak 6. stavak 1. i 2.),
5. ako stavi u promet zapaljive plinove bez podataka ili uputa ili ako su ti podaci netočni (članak 6. stavak 1.),
6. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih plinova, osim plinova općepoznatih značajki, ne posjeduje propisane podatke (članak 6. stavak 2.),
7. ako kod prodaje ne da pismenu uputu s podacima o vrsti i količini te o kategoriji i stu-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

- pnju opasnosti od požara (članak 6. stavak 3.),
8. ako zapaljive plinove ne skladišti ili ne drži ili ne rabi sukladno propisima, odnosno uputama proizvođača (članak 6. stavak 4.),
 9. ako spremnici i posude koje sadrže zapaljive plinove nisu označene, obojene i izrađene od materijala i na način određen propisima i važećim normama, odnosno ako ne obavljaju kontrolu sukladno propisima o sudovima pod tlakom (članak 7. stavak 1. i 2.),
 10. ako u prodaju stavi bočice koje sadrže zapaljive plinove od neodgovarajućeg materijala ili bez znakova opasnosti ili teksta upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom ili bošnjačkom jeziku (članak 7. stavak 3.),
 11. ako ne obavlja ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija u propisanim rokovima (članak 8. stavak 1., 2. i 3.),
 12. ako ne omogući nesmetno ispitivanje plinskih instalacija (članak 8. stavak 4.),
 13. ako ne uskrati isporuku plina potrošaču kod kojeg su utvrđeni nedostaci (članak 9. stavak 2.),
 14. ako građevinu ili postrojenje ne gradi na sigurnoj udaljenosti (članak 10. stavak 1.),
 15. ako poslove skladištenja i prometa zapaljivih tekućina i plinova povjeri fizičkoj osobi koja nije osposobljena ili nije upoznata s mjerama za sprečavanje nastanka i širenja požara i eksplozija, i postupcima za gašenje požara (članak 12. stavak 1.),
 16. ako u građevinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina ili plinova na vidnim mjestima ne postavi oznake u svezi sa zaštitom od požara ili eksplozije ili upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije (članak 12. stavak 3.),
 17. ako održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive tekućine i plinove ne obavlja na način i u vremenskim razmacima određen propisima, odnosno uputama proizvođača ili o tome nema zvođača ili o tome nema dokumentaciju (članak 14. stavak 1.),
 18. ako održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive tekućine i plinove obavlja osoba koja nije osposobljena (članak 14. stavak 2.),
 19. ako drži ili rabi alat, uređaje i opremu koji pri uporabi mogu iskriti (članak 16. točka 1.),
 20. ako u zoni opasnosti puši ili koristi otvorenu vatru u bilo kojem obliku (članak 16. točka 2.),
 21. ako u zoni opasnosti drži oksidirajuće, reaktivne ili samozapaljive tvari (članak 16. točka 3.),
 22. ako u zoni opasnosti odlaže zapaljive i druge tvari koje nisu namjenjene tehnološkom procesu (članak 16. točka 4.),
 23. ako u zoni opasnosti dozvoli pristup vozilima koji pri radu svog pogonskog uređaja mogu iskriti (članak 16. točka 5.),
 24. ako u zoni opasnosti rabi električne uređaje koji nemaju protueksplozijsku zaštitu (članak 16. točka 6.),
 25. ako u zoni opasnosti nosi odjeću i obuću koja se može nabiti statičkim električitetom ili rabi uređaje ili opremu koji nisu propisno zaštićeni od statičkog, električnoga (članak 16. točka 7.),
 26. ako skladišti ili prometuje zapaljivim tekućinama ili plinovima u građevinama, građevinskim dijelovima ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina ili plinova (članak 17. stavak 1.),
 27. ako zapaljive tekućine ili plinove drže u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina ili plinova suprotno propisanim uvjetima (članak 17. stavak 2.),
 28. ako u skladištima i postrojenjima skladišti i prometuje zapaljivim tekućinama ili plinovima u količinama većim od odobrenih ili

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

skladišti i prometuje zapaljivim tekućinama ili plinovima koji nisu odobreni (članak 17. stavak 2.),

29. ako prodaje upaljive (lako zapaljive) tekućine ili plinove u posudama izvan prodavnica zapaljivih tekućina ili plinova (članak 18. stavak 1.),
30. ako u prodavnicama prodaje upaljive (lako zapaljive) tekućine koje nisu u originalnoj i neoštećenom pakovanju (članak 18. stavak 2.),
31. ako prodaju upaljivih (lako zapaljivih) tekućina ili plinova u bočicama obavlja izvan prodavnica zapaljivih tekućina ili plinova a njihov ukupni obujam prelazi 20 l (članak 19. stavak 1.),
32. ako prodaju, držanje ili skladištenje upaljivih (lako zapaljivih) tekućina ili plinova u bočicama, kada ukupna količina prelazi 20l, ne obavlja na način predviđen za posude koje sadrže upaljive (lako zapaljive) tekućine, odnosno zapaljive plinove (članak 19. stavak 2.),
33. ako opskrbu motornih vozila, plovila i drugih prometnih sredstava zapaljivim tekućinama ili plinovima (gorivom) obavlja u građevinama ili na prostorima koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 20. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 750,00 KM do 2.500,00 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi, tijelo županijske vlasti, tijelu uprave i jedinici lokalne samouprave i uprave ili odgovorna osoba kod obrtnika.

Članak 23.

Novčanom kaznom u iznosu od 750,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih tekućina ne posjeduje propisane podatke ili ako zapaljive tekućine ne skladišti, ne drži ili ne uporabljuje, sukladno propisima, odnosno uputom proizvođača, ako ošteti podatke na postrojenjima, posudama i bočicama, tako da oni nisu više čitljivi prije potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno nji-

njihovog čišćenja od zapaljivih tekućina (članak 6. stavak 1. i 2.),

2. ako zapaljive tekućine ili plinove ne skladišti, ne drži ili ne rabi sukladno propisima, odnosno uputom proizvođača (članak 6. stavak 4.),
3. ako ne omogući nesmetano ispitivanje plinskih instalacija (članak 8. stavak 4.),
4. ako građevine ili postrojenja ne gradi na sigurnoj udaljenosti (članak 10. stavak 1.),
5. ako se prilikom obavljanja skladištenja i prometa zapaljivih tekućina ili plinova ne pridržava propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija, te uputa za siguran rad (članak 12. stavak 2.),
6. ako u zoni opasnosti puši ili koristi otvorenu vatru u bilo kojem obliku (članak 16. točka 2.),
7. ako skladišti ili prometuje zapaljivim tekućinama ili plinovima u građevinama, građevinskim dijelovima ili prostorima koji nisu namjenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina ili plinova (članak 17. stavak 1.),
8. ako zapaljive tekućine ili plinove drži u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namjenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina ili plinova suprotno propisanim uvjetima (članak 17. stavak 2.),
9. ako prodaje upaljive (lako zapaljive) tekućine ili plinove u posudama izvan prodavnica zapaljivih tekućina ili plinova (članak 18. stavak 1.).

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Propisi za čije je donošenje po ovom Zakonu nadležan Ministar unutarnjih poslova donijet će se u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ovlašćuje se Ministar unutarnjih poslova da u propisima za čije je donošenje po ovom Zakonu nadležan propiše prekršaje i kazne za te prekršaje.

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska Županija
Skupština
Broj: 01-02-83/2002.
Tomislavgrad 18. srpnja 2002. godine

Predsjednik Skupštine
Drago Stanić

ZAKON
o zaštiti od požara

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U svrhu zaštite života ljudi i imovine od požara (u daljnjem tekstu: zaštite od požara), poduzimaju se mjere i radnje za otklanjanje uzroka požara, za sprečavanje nastajanja i širenja požara, za otkrivanje i gašenje požara, za utvrđivanje uzroka požara, kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom.

Odredbe ovog Zakona odgovorajuće se primjenjuju i na tehnološke eksplozije koje nastaju kao posljedica uporabe zapaljivih tekućina i plinova, te ostalih gorivih tvari koje sa zrakom mogu stvoriti eksplozivnu smjesu.

Zaštitu od požara organiziraju i osiguravaju njeno provođenje vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na vojne građevine, građevinske dijelove i prostore, kao i građevine, građevinske dijelove i prostore od posebnog interesa za obranu Županije, osim ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

Članak 2.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, te druge fizičke osobe, dužne su provoditi mjere zaštite od požara koje su propisane zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, priznatim pravilima tehničke prakse, planovima zaštite od požara i drugim odlukama tijela uprave i lokalne samouprave, te općim aktima pravnih osoba.

Pravne osobe, stručne službe tijela županijske vlasti, tijela županijske uprave, tijela jedinice lokalne samouprave i uprave (u daljnjem tekstu: stručne službe) dužne su, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i propisima donijeti na temelju zakona, da svojim alatom, prijevoznim, tehničkim i ostalim sredstvima, a fizičke osobe i svojim radom sudjeluju u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom.

II. ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA**Članak 3.**

Vlada HB županije i općinski načelnik organiziraju zaštitu od požara na svom području, vode brigu o uspješnom provođenju i poduzimaju mjere za unapređenje zaštite od požara.

Općinsko vijeće donosi plan zaštite od požara na temelju procjene ugroženosti od požara, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva unutarnjih poslova.

Skupština HB županije koordinira aktivnosti oko izrade procjene ugroženosti i planova zaštite od požara iz stavka 2. ovoga članka te donosi plan zaštite od požara županije koji se temelji na izrađenim planovima zaštite od požara iz stavka 2. ovoga članka, a po pribavljenom mišljenju Ministarstva unutarnjih poslova.

Predstavnička tijela iz stavka 2. i 3. ovog članka mogu donositi opće akte kojima, sukladno ovom Zakonu, određuju posebne mjere zaštite od požara na svom području.

Vlada Hercegbosanske županije na prijedlog ministra unutarnjih poslova, donosi godišnji program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Hercegbosansku županiju.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise o načinu izrade i primjeni metoda kod izrade